

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA
RĪGAS TIRDZNICĪBAS PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA

Reģ. Nr. 90001259598

Tomsona iela 3/5, Rīga, LV-1013, Latvija • tālr. 67371528 • fakss 67371772 • e-pasts: info@rtpv.edu.lv

APSTIPRINĀTS
ar Rīgas Tirdzniecības
profesionālās vidusskolas
direktores I. Safronovas
30.07.2013. rīkojumu Nr. 74

Rīgā

30.07.2013.

Nr. 16

**RĪGAS TIRDZNICĪBAS PROFESIONĀLĀS VIDUSSKOLAS
ĒTIKAS KODEKSS**

Izdots saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2. punktu,
Izglītības likuma 51. panta 3. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Rīgas Tirdzniecības profesionālās vidusskolas (turpmāk tekstā – skolas) Ētikas kodekss (turpmāk tekstā – kodekss) nosaka pedagogu/pedagoģisko darbinieku, darbinieku un izglītojamo ētikas un uzvedības pamatprincipus.
2. Kodeksā lietotie termini:
 - 2.1. **pedagogs** - fiziska persona, kurai ir izglītību reglamentējošā likumā noteiktā izglītība un profesionālā kvalifikācija un kura piedalās izglītības programmas īstenošanā izglītības iestādē;
 - 2.2. **pedagoģiskais darbinieks** - fiziska persona, kurai ir izglītību reglamentējošā likumā noteiktā izglītība un profesionālā kvalifikācija un kura vada skolas struktūrvienību vai mākslinieciskās pašdarbības pulciņu izglītības iestādē;
 - 2.2. **izglītojamais** — audzēknis, kas apgūst izglītības programmu izglītības iestādē;
 - 2.3. **darbinieks** – fiziska persona, kura nav pedagogs, bet kura uz darba līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā izglītības iestādē un kura pilda amata aprakstā noteiktos pienākumus.

3. Kodeksa mērķis ir stimulēt kopības garu, veidot skolā atvērtu, labvēlīgu, cieņas un atbildības pilnu darba vidi.
4. Kodekss pamatojas uz vispārcilvēciskām vērtībām, morāles normām un principiem.
5. Kodeksā iekļautie profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipi ir vienlīdz saistoši skolas pedagogiem/pedagoģiskajiem darbiniekiem, darbiniekiem, neatkarīgi no ieņemtā amata, un izglītojamajiem.
6. Situācijās, kas nav minētas šajā kodeksā, pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks, izglītojamais rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības normām.

II. Pedagoga/pedagoģiskā darbinieka, darbinieka un izglītojamā profesionālās ētikas pamatprincipi

7. Pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks, pildot amata pienākumus, un izglītojamais, apgūstot izglītības programmas, ievēro šādus profesionālās ētikas pamatprincipus:
 - 7.1. godprātība:
 - 7.1.1. pedagoga/pedagoģiskā darbinieka, darbinieka un izglītojamā rīcības pamatā ir vēlme ar savu darbu un sekmēm pilnveidot un uzlabot skolas mācību un mācīšanas procesu, darba vidi, kvalifikācijas praksi;
 - 7.1.2. pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks un izglītojamais darbojas skolas un sabiedrības interesēs;
 - 7.2. taisnīgums:
 - 7.2.1. pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks un izglītojamais rīkojas taisnīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā, neizrādot labvēlību vai nepamatotas privilēģijas kādai no tām;
 - 7.2.2. savas profesionālās darbības rezultātā saņemto informāciju pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks un izglītojamais neizmanto savās interesēs;
 - 7.3. cieņa un koleģialitāte:
 - 7.3.1. pedagogu/pedagoģisko darbinieku, darbinieku un izglītojamo savstarpējo attiecību pamatā ir cieņa, izpalīdzība, sadarbība, uzticēšanās un atbalsts;
 - 7.3.2. pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks un izglītojamais apzinās, ka viņa uzvedība un rīcība veido kopējo skolas tēlu;
 - 7.4. atbildība:
 - 7.4.1. pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks amata pienākumus veic atbildīgi, izmantojot savas zināšanas, prasmes, iemaņas un darba pieredzi, lai sasniegtu profesionāli visaugstāko rezultātu;
 - 7.4.2. izglītojamais izturas atbildīgi pret mācīšanās procesu un kvalifikācijas praksi, cenšoties sasniegt vislabākos rezultātus;

7.4.3. pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks un izglītojamais apzinās savas darbības vai bezdarbības sekas;

7.5. drosme:

7.5.1. pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks un izglītojamais nebaidās brīvi izteikt savus uzskatus un ieteikumus skolas darba pilnveidei;

7.5.2. pedagogs/pedagoģiskais darbinieks, darbinieks uz kļūdām darba procesā un izglītojamais mācīšanās procesā norāda personīgi, bez trešo personu starpniecības.

III. Pedagoģa/pedagoģiskā darbinieka ētikas pamatprincipi

8. Ikviens skolas pedagogs/pedagoģiskais darbinieks apliecina savu vēlēšanos rīkoties ētiski, ievērojot iepriekš minētos pamatprincipus:

8.1. organiski apvienot sevis un citu izglītošanu - atbilstoši sabiedrības attīstības perspektīvām - ar audzināšanu, profesionālo meistarību un kultūru;

8.2. rūpēties par to, lai ar savu pedagoģisko darbu un ieguldījumu veicinātu skolas prestiža celšanos Latvijā un ārpus tās robežām;

8.3. pastāvīgi tiekties iepazīt, uzkrāt un ikdienā izmantot jauno, kas sasniegts zinātnē, mākslā un dzīvē;

8.4. augstu vērtēt gan personisko, gan savas profesijas godu un reputāciju, atbalstīt savu kolēģu pedagoģiskos meklējumus;

8.5. dalīties savā pieredzē ar jaunajiem un mazāk pieredzējušiem kolēģiem, tā veicinot profesijas pēctecību un attīstību;

8.6. paškritiski vērtēt apgūtās zināšanas un prasmes, patstāvīgi pilnveidot savu profesionālo meistarību;

8.7. atklāti vērsties pret darbībām, kas vājina draudzīgas attiecības kolektīvā, aizmuguriski nekritizēt savus kolēģus;

8.8. veidot ciešu un produktīvu sadarbību ar izglītojamo vecākiem, laicīgi informēt viņus par skolas aktualitātēm, veicināt pedagoģisko zināšanu izplatīšanu un izskaidrošanu;

8.9. bez paviršības atbildīgi un objektīvi izvērtēt izglītojamo darbus un zināšanas, pieļaujot, ka viņiem var būt iebildes pret vērtējumu, nodrošināt apelācijas iespējas;

8.10. būt izglītojamā potenciālo iespēju atraisītājam, viņa personības veidotājam, neizmantojot savas privilēģijas, lai uzspiestu kādus reliģiskus, politiskus vai personiskus uzskatus;

8.11. cienīt izglītojamo savdabību, kopt to, radināt audzēkņus patstāvīgi, brīvi un atbildīgi lemt un rīkoties;

8.12. katrā izglītojamajā censties saskatīt pozitīvās īpašības, veidot savstarpējās attiecības, pamatojoties tieši uz tām;

8.13. būt gatavam uz klausīt izglītojamo un vecāku kritiku, argumentēti izskaidrot to risināšanas iespējas un variantus, saudzēt izglītojamo un vecāku pašcieņu;

- 8.14. būt iecietīgam, labestīgam, nepieļaut rupjību un nepazemot attiecībās ar izglītojamajiem, vecākiem, kolēģiem, nepārsteigties ar vērtējumu un lēmumiem;
- 8.15. izsakot aizrādījumus, ņemt vērā pusaudžu vecuma psiholoģiskās īpatnības;
- 8.16. ar savām zināšanām, rīcību un stāju vienmēr censties būt ētiskas uzvedības paraugam, tā apliecinot skolas kodeksa nozīmi ikdienas dzīvē;
- 8.17. sarunās ar izglītojamajiem, kolēģiem un vecākiem, ievērot konfidencialitātes principu un ētikas kodeksu;
- 8.18. apģērbā ievērot klasisko ģērbšanās stilu.

IV. Skolas darbinieka ētikas pamatprincipi

9. Ikvienam skolas darbiniekam:

- 9.1. augstu vērtēt iespēju strādāt skolā, apzinoties, ka no viņa darba ir atkarīgs kopīgais skolas veikums, panākumi un prestižs sabiedrībā;
- 9.2. apzināties un pienācīgi novērtēt to, ka saskarsmes loks ikdienā ir dažāda vecuma izglītojamie, kuriem nepieciešama īpaša uzmanība, komunikācijas kultūra, pacietība un iejūtība;
- 9.3. apzināties, ka ētiska uzvedība ir atkarīga ne tikai no vadības rīkojumiem, bet arī no personiskās attieksmes pret saviem pienākumiem un ētikas normām;
- 9.4. savā darbā ievērot un pildīt darba pienākumos norādīto, būt lojālam ar tiešo vadību, vienlaikus nebaidīties izteikt konstruktīvus priekšlikumus darba kvalitātes uzlabošanai un kopīgo interešu ievērošanai;
- 9.5. saudzīgi izturēties pret skolas īpašumu, nodrošināt, lai resursi, pakalpojumi un iespējas būtu pieejami visiem, kam tie paredzēti;
- 9.6. saudzēt, taupīt, aizsargāt skolas īpašumu, rūpēties, lai skolas resursi tiktu izmantoti tikai tiem mērķiem, kam tie paredzēti;
- 9.7. būt pieklājīgiem, laipniem, izpalīdzīgiem, nepieļaut aprunāšanu, izturēties ar cieņu pret visiem, respektējot katra veikto darbu, tiesības un pienākumus;
- 9.8. vienmēr ievērot darba disciplīnu, apzinīgi pildīt savus pienākumus, uzņemties personisku atbildību par padarīto un sekām;
- 9.9. neizvairīties pieņemt lēmumus atbilstoši savai kompetencei.

V. Izglītojamā ētikas pamatprincipi

10. Mācoties skolā, ikviens izglītojamais apņemas:

- 10.1. celt skolas prestižu Latvijā un ārpus tās robežām;
- 10.2. vienmēr un visur būt sava skolas cienīgam pārstāvim un tā aizstāvim;
- 10.3. izvairīties un atteikties no jebkādas darbības, kas grauj paša godu un prestižu;
- 10.4. atklāti vērsties pret darbībām, kas vājina draudzīgas attiecības grupā, aizmuguriski nekriticēt savus skolas biedrus;

- 10.5. neuzdot par saviem citu personu sagatavotus darbus vai darba fragmentus, rakstot kursa darbus un patstāvīgos darbus, izmantot atsauces uz literatūras avotiem un norādīt interneta adreses;
- 10.6. pārbaudījumos neizmantojot pedagoģu neatļautos materiālus u.c. palīg līdzekļus;
- 10.7. cienīt citu izglītojamo pedagoģu darbu, stundu laikā izslēgt mobilos tālruņus un citas ar mācību procesu nesaistītas ierīces, ar savu attieksmi un rīcību netraucēt stundas gaitu;
- 10.8. censties būt objektīvam, publiski vērtējot pedagoģu profesionālo sagatavotību, spējas un centienus;
- 10.9. laipni un izpalīdzīgi izturēties pret pedagoģiem/pedagoģiskajiem darbiniekiem, izglītojamajiem un skolas darbiniekiem;
- 10.10. pašam nebojāt un nepieļaut, ka citi bojātu skolas inventāru, telpas, teritoriju un apstādījumus;
- 10.11. nelietot rupjus un necenzētus vārdus, kopt valodas un dialoga kultūru;
- 10.12. ievērot kulturālas uzvedības noteikumus;
- 10.13. apģērbā ievērot skolas iekšējās kārtības noteikumos noteiktos principus.

VI. Kodeksa normu pārkāpumu izskatīšana

11. Skolā ar direktora rīkojumu izveido Ētikas komisiju (turpmāk tekstā – komisija).
12. Komisija sastāv no 5 cilvēkiem, kurus izvirza, t. sk. 2 pedagoģus – pedagoģu kolektīvs, 2 darbiniekus - darbinieku kopsapulce un 1 izglītojamo - izglītojamo pašpārvalde.
13. Komisiju ievēl uz pastāvīgu laiku, nepieciešamības gadījumā komisijas sastāvs tiek mainīts.
14. Komisijas pienākums ir izskatīt gadījumus, kad tiek pārkāptas kodeksa normas, izvērtēt sūdzības un iesniegumus par profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu ievērošanu un sniegt konsultācijas par ētiskas rīcības jautājumiem.
15. Izvērtējot pedagoģu/pedagoģisko darbinieku un darbinieku savstarpējo rīcību un kodeksa normu pārkāpumu, izglītojamo komisijas sēdē nepieaicina.
16. Komisija izstrādā tās darbības reglamentu. Komisijas reglamentu apstiprina direktors.
17. Komisija informē izglītības iestādes vadītāju par izskatītajām lietām komisijas reglamentā noteiktajā kārtībā.
18. Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs. Lēmumu par disciplinārsodu pieņem direktors.

VII. Kodeksa ieviešana un papildināšana

19. Komisija nodrošina, lai pedagoģu/pedagoģisko darbinieku un darbinieku iepazīstina ar kodeksu, un darbinieks, pedagoģis/pedagoģiskais darbinieks ar parakstu apliecina, ka ir iepazīsies ar kodeksu.
20. Komisija nodrošina, lai ar ētikas kodeksu tiktu iepazīstināti jaunuzņemtie izglītojamie.
21. Grozījumus un papildinājumus kodeksā var ierosināt direktors, direktora vietnieki, pedagoģiskā padome, nodaļu vadītāji, metodisko komisiju vadītāji, darbinieki un skolas pašpārvalde un komisija.
22. Grozījumus un papildinājumus kodeksā apstiprina direktors.
23. Kodekss ir iekšējais normatīvais dokuments, kas ir atvērts papildinājumiem, izmaiņām un jaunievedumiem.

24. Kodekss ir publiski pieejams visiem darbiniekiem, pedagogiem/pedagoģiskajiem darbiniekiem, izglītojamajiem un sabiedrībai skolas mājas lapā www.rtpv.edu.lv.